

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (jud. V.Boico)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Negru, A. Spoială, L. Ursu)

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte: Oleg Sternioală,

Judecători: Dumitru Mardari, Svetlana Filincova, Victor Burduh și Galina Stratulat

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, de inculpatul Zamfir Ruslan și de avocatul Creciun Stanislav în numele inculpatului Zamfir Ruslan, prin care se solicită casarea deciziei din 11 februarie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală, în privința lui

Zamfir Ruslan Piotr, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în mun.XXXXX,
XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță : 01.02.2012 - 23.07.2014;

Instanța de apel : 16.09.2014 - 18.12.2014;

Instanța de recurs : 04.03.2015 - 05.05.2015

Instanța de apel: 16.06.2015 - 19.01.2016;

Instanța de recurs: 11.03.2016 - 21.06.2016;

Instanța de apel: 15.07.2016 - 22.12.2017;

Instanța de recurs: 09.02.2018 - 03.04.2018;

Instanța de apel: 04.05.2018 - 11.02.2019;

Instanța de recurs: 03.04.2019 - 04.12.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința din 23 iulie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, Zamfir Ruslan a fost condamnat în baza art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal, la 5 ani închisoare, iar potrivit art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 an.

Procesul penal intentat în privința lui Zamfir Ruslan în baza art.179 alin.(2) Cod penal a fost încetat, în legătură cu împăcarea părților.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat că, Zamfir Ruslan la 05 noiembrie 2011, aproximativ la ora 00.30, acționând cu intenție, fără permisiune, a pătruns în casa din str. XXXXX, unde locuia Rusu Serghei și i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnul în regiunea feței, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală vătămări neînsemnate, rămânând în continuare în domiciliul acestuia, încălcând dreptul părților vătămate Rusu Serghei și Rusu Ion la viața privată și inviolabilitatea domiciliului.

Tot el, la 13 noiembrie 2011, aproximativ la ora 22.00, aflându-se în ograda casei de locuit amplasată pe str. Țiglău 3, din s. Ghidighici, mun. Chișinău, în urma conflictului apărut, i-a aplicat lui Ursachi Octavian și Buraga Dumitru mai multe lovituri cu cuțitul în diferite regiuni ale corpului cauzându-le, potrivit rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 3151/D și 3152/D din 25 noiembrie 2011, leziuni corporale grave.

3. Sentința a fost contestată cu apeluri de către procuror, avocații Iorga Emil și Banari Vadim în numele inculpatului Zamfir Ruslan și de inculpatul Zamfir Ruslan.

3.1. Procurorul a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Zamfir Ruslan în baza art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa 12 ani închisoare și în baza art.179 alin.(2) Cod penal, 3 ani închisoare, iar conform art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă 15 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În susținerea apelului a fost invocat că, prima instanță nu a luat în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul și scopul acesteia, persoana celui vinovat și prin urmare neîntemeiat a aplicat în privința inculpatului prevederile art.90 Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă prea blândă în raport cu pericolul social al infracțiunii comise.

Totodată, la baza sentinței de încetare a procesului penal în baza art.179 alin.(2) Cod penal, instanța nu putea pune cererea asupra căreia nu s-au expus ambele părți, deoarece în cadrul examinării cauzei Zamfir Ruslan vina în săvârșirea infracțiunii respective nu a recunoscut-o;

3.2. Avocatul Iorga Emil în numele inculpatului a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului a invocat că, declarațiile inculpatului depuse în cadrul urmăririi penale nu pot fi puse la baza sentinței, deoarece acesta nu a recunoscut faptele incriminate, refuzându-se de ele, astfel nu pot fi considerate ca probe, iar instanța își întemeiază sentința doar pe probele care au fost cercetate nemijlocit în ședința de judecată.

În speță lipsește legătura de cauzalitate dintre faptele săvârșite, persoana inculpatului și consecințele infracțiunii.

De asemenea, martorii nu au indicat direct că inculpatul a aplicat lovituri părților vătămate, prin urmare nu au fost administrate probe suficiente care ar dovedi direct săvârșirea infracțiunii de către Zamfir Ruslan;

3.3. Avocatul Banari Vadim în numele inculpatului, prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței din 23 iulie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea cerințelor sale a specificat că, instanța nu s-a expus asupra argumentelor inculpatului privind maltratarea acestuia și privațiunea de liberate.

Prima instanță a pus la baza sentinței declarațiile inculpatului depuse în calitate de bănuit, fără a da o apreciere și a dezbate în mod corespunzător cele invocate de inculpat ulterior.

Instanța a admis abateri procesuale prin faptul că, a examinat înregistrările video unde erau imprimare declarațiile inculpatului făcute la faza de urmărire penală în calitate de bănuit, deoarece în cadrul instanței de judecată a refuzat de a depune declarații.

Totodată, în cadrul examinării cauzei a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, deoarece ședințele instanței nu au fost înregistrate video pe perioada de la 12 martie 2013 până la 17 mai 2013;

3.4. Inculpatul Zamfir Ruslan a solicitat casarea sentinței instanței de fond cu pronunțarea unei hotărâri de achitare din motiv că fapta nu a fost săvârșită de dânsul.

În motivare a indicat că, probele prezentate și cercetate dovedesc că în rezultatul acțiunilor ilegale au fost cauzate vătămări corporale, care au pus în pericol viața și sănătatea a două persoane, însă nu dovedesc faptul că, anume inculpatul a săvârșit fapta imputată.

Nu au fost examinate obiectiv și multilateral probele administrate, în coroborare cu declarațiile depuse în cadrul ședințelor de judecată, iar condamnarea lui Zamfir Ruslan este neîntemeiată, nefiind confirmată prin careva probe.

În cadrul urmăririi penale a fost supus maltratării, pentru a recunoaște infracțiunea incriminată în baza art.151 Cod penal, prin ce au fost încălcate prevederile art.3, 5, 6 și 8 CțEDO. Totodată a menționat că, prima instanță a admis abateri, pripit pronunțând soluția de condamnare, fără a verifica caracteristica victimelor, cauzele producerii incidentului, precum și cum au fost dobândite declarațiile inculpatului în calitate de bănuit.

De asemenea, în cadrul procesului penal a fost încălcat pct.3) art. 6 CțEDO, deoarece inculpatului nu i-a fost acordată asistența juridică completă de un avocat, deoarece activitatea avocaților o consideră inefficientă, nu au înaintat întrebări martorilor acuzării și apărării, într-u stabilirea adevărului.

Mai mult, avocatul Rogojan Liuba nu cunoștea limba de stat, astfel nu i-au fost apărate drepturile și interesele corespunzător, prin ce i-a fost încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil.

4. Prin decizia din 18 decembrie 2014 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror, admise apelurile inculpatului și avocatului Iorga Emil, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Zamfir Ruslan a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

5. Nefiind de acord cu decizia din 18 decembrie 2014 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina și inculpatul Ruslan Zamfir au atacat-o cu recursuri ordinare.

6. Prin decizia din 05 mai 2015 a Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție au fost admise recursurile ordinare, casată decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În acest sens, instanța de recurs a reținut că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, mai mult, nu a fost examinat apelul declarat de avocatul Banari Vadim în numele inculpatului Zamfir Ruslan, deci fiind încălcate prevederile art.414 alin. (3) Cod de procedură penală.

7. Prin decizia din 19 ianuarie 2016 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, au fost admise apelurile, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Zamfir Ruslan a fost condamnat în baza art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal, la 7 ani închisoare, iar în temeiul art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, pedeapsa stabilită a fost redusă, drept recompensă pentru încălcările dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil, aplicându-i pedeapsa 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. În rest, sentința a fost menținută.

8. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recursuri ordinare de avocatul Hamureac Oxana în numele inculpatului Zamfir Ruslan și de inculpatul Zamfir Ruslan.

9. Prin decizia din 21 iunie 2016 a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile, casată parțial decizia, în partea condamnării lui Zamfir Ruslan în baza art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate au fost menționate.

În motivarea soluției sale, instanța de recurs a indicat că, instanța de apel la adoptarea soluției, nu era în drept să pună la baza acesteia declarațiile acuzatorii ale martorului Danila Vitalie, care nu a fost audiat în ședința de judecată și care de care partea acuzării s-a refuzat, declarațiile acestuia nefiind supuse unei verificări suplimentare prin efectuarea confruntărilor cu declarațiile altor persoane audiate la faza respectivă, în conformitate cu prevederile art.113 alin.(1) Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de recurs a menționat că, respingând argumentele inculpatului cu privire la presiunea fizică și psihică exercitată de către colaboratorii IP Buiucani mun. Chișinău de a face declarații, instanța de apel prematur a concluzionat că „argumentul menționat este combătută prin însuși înregistrarea video anexată la materialele cauzei și procesul-verbal (f.d.136-138, vol. I)” or prin încheiere judecătorească de instrucție al Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 26 februarie 2016, a fost admisă plângerea petiționarului Zamfir Ruslan în baza art.313 Cod de procedură penală, fiind declarate nule ordonanța procurorului în Procuratura sect. Buiucani mun. Chișinău din 23 noiembrie 2015, privind clasarea procesului penal 2013038015, (pornită pe semnele infracțiunii prevăzute de art.309¹ Cod penal), ordonanța procurorului în Procuratura sect. Buiucani mun. Chișinău din 22 decembrie 2015, privind respingerea plângerii petiționarului împotriva ordonanței procurorului din 23 noiembrie 2015 de clasare a procesului penal 2013038015 (f.d.131,132, vol. V).

La fel, prin încheierea menționată procurorul a fost obligat să lichideze încălcările depistate ale drepturilor petiționarului.

10. Prin decizia din 22 decembrie 2017 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de avocații Iorga Emil și Banari Vadim în numele inculpatului și de inculpat, admis apelul procurorului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Zamfir Ruslan recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Conform art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, pedeapsa stabilită a fost redusă drept recompensă pentru încălcarea drepturilor acestuia, stabilindu-i pedeapsa 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani.

În rest sentința a fost menținută.

11. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recursuri ordinare de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu și inculpatul Ruslan Zamfir.

12. Prin decizia din 03 aprilie 2018 a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție s-au admis recursurile ordinare declarate de procuror și de inculpat, s-a casat total decizia din 22 decembrie 2017 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În acest sens, instanța de recurs a menționat că instanța de apel în partea descriptivă a deciziei face trimitere la probele din dosar, concluzionând că acestea confirmă vinovăția lui Zamfir Ruslan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit. j)

Cod penal, însă nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat, sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării acestora.

Totodată, instanța de recurs a menționat că instanța de apel nu a respectat prevederile art. 436 alin. (2) ale Codului de procedură penală.

13. Prin decizia din 11 februarie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de inculpatul Zamfir Ruslan, avocatul Iorga Emil în numele inculpatului Zamfir Ruslan și avocatul Banari Vadim în numele inculpatului Zamfir Ruslan, a fost admis apelul declarat de procurorul în Procuratura Buiucani, mun. Chișinău, Victor Furtună, casată parțial sentința din 23 iulie 2014 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, în partea individualizării pedepsei în temeiul prevederilor art.151 alin. (2) lit.j) Cod penal în privința lui Zamfir Ruslan și în partea dată a fost pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Zamfir Ruslan recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin. (2) lit.j) Cod penal i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, pedeapsa stabilită lui Zamfir Ruslan a fost redusă drept recompensă pentru încălcarea drepturilor acestuia la examinarea cauzei în termen rezonabil, stabilindu-i pedeapsa 4 ani sub formă de închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei fiind calculat din momentul reținerii, cu includerea perioadei reținerii și arestului preventiv din data de 14 noiembrie 2011 până la 13 decembrie 2012.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că instanța de fond în mod corect a stabilit situația de fapt și vinovăția inculpatului Zamfir Ruslan care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptelor săvârșite de acesta încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Referitor la fapta comisă de către inculpatul, Zamfir Ruslan Piotr, la 05 noiembrie 2011, prevăzută de art. 179 alin. (2) Cod penal al RM, Colegiul Penal a relevat că prin decizia din 21 iunie 2016 a Curții Supreme de Justiție a fost menținută sentința din 23 iulie 2014 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău în partea încetării procesului penal intentat în baza art. 179 alin. (2), lit. b) Cod penal, decizia fiind irevocabilă (f.d. 144-156, vol. V), astfel că alegațiile inculpatului, Zamfir Ruslan, a apărătorilor acestuia, cât și a procurorului, privind pretinsa ilegalitate a sentinței din 23 iulie 2014 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, nu pot fi reținute, iar expunerea de două ori asupra soluției date, în situația în care există actul judecătoresc a instanței de recurs, prin care sentința în partea încetării procesului penal pe motivul împăcării părților, a fost menținută fără modificări este inadmisibil.

Totodată, instanța de apel a menționat că deși inculpatul nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal, vinovăția acestuia este dovedită pe deplin de probele administrate în cadrul cercetării judecătorești și verificate în cadrul instanței de apel și anume: declarațiile părților vătămate Ursachi Octavian, Buraga Dumitru, martorilor Trohin Serghei, Colnic Dumitru, Erhan Vasile, Buzenco (Rusu) Galina, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13 noiembrie 2011 (f.d.10-13, vol. I); înștiințările serviciului „903” (f.d.14-16, vol. I); certificatul de vizită nr. 84068 din 13 noiembrie 2011, eliberat lui Ursachi Octavian (f.d.17, vol. I); certificatul de vizită nr. 84070 din 13 noiembrie 2011, eliberat lui Buraga Dumitru (f.d.18, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectelor din 16 noiembrie 2011

(f.d.100-102, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 3152/D din 25 noiembrie 2011 (f.d.128, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 3151/D din 25 noiembrie 2011 (f.d.120-121,123, vol. I); raportul de expertiză psihiatrică legală staționară nr. 5s-2012 din 24 ianuarie 2012 (f.d.153-154, vol. I); copia raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 604a-2013 (f.d.199-201, vol. I).

Astfel, instanța de apel analizând în ansamblu probele cauzei prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, a conchis că instanța de fond corect a încadrat juridic acțiunile inculpatului Zamfir Ruslan în baza art. 151 alin. (2) lit. j) Cod penal, potrivit elementelor constitutive : vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, săvârșită asupra a două sau persoane.

Respectiv, Colegiul penal a constatat că la caz și-a găsit confirmarea deplină cauzarea vătămărilor corporale anume de către inculpatul Zamfir Ruslan, în contextul în care conform relatărilor părților vătămăte, Ursachi Octavian și Buraga Dumitru, dar și a martorilor Trohin Serghei, Colnic Dumitru, Erhan Vasile, Buzenco (Rusu) Galina, s-a constatat cu vehemență că în momentul în care aceștia se deplasau pe drumul din s. Ghidighici, au fost numiți cu cuvinte necenzurate, după care au fost atacați de către inculpat.

Instanța de apel a identificat că Zamfir Ruslan a acționat cu intenție directă, de a se răfui cu persoanele care posibil îl băteau pe fratele acestuia, Zamfir Serghei, în curtea casei vecinului Postolache Mihail, fapt ce rezultă nemijlocit din faptul că auzind de la mama sa precum că în ograda vecină cineva posibil îl agresa pe fratele ultimului, acesta a plecat imediat în curtea vecinului, ce se petrecea în ogradă nu ține minte, intrând în casă nu l-a observat pe fratele său acolo, dar a văzut că trei sau patru persoane se băteau și el împingându-i la o parte, aceștia întorcându-se au început să-l lovească, pe pervaz ultimul a observat un cuțit cu lama de aproximativ 7 cm pe care l-a luat și l-a înfipt în persoanele date.

Tot aici, instanța a specificat și faptul că intenția inculpatului a fost îndreptată anume spre vătămarea gravă a integrității corporale a lui Ursachi Octavian și Buga Dumitru, fapt atestat nemijlocit prin obiectul utilizat în calitate de armă de către inculpat, cât și prin numărul loviturilor, dar și localizarea leziunilor corporale, determinând un pericol iminent îndreptat spre organele vitale ale pătimiților.

Respectiv, instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul inculpatului precum că probele administrate și cercetate dovedesc doar că a fost săvârșită o faptă, în urma căreia asupra a două persoane a existat pericol pentru viață și sănătate, însă nu dovedesc că anume dânsul a comis fapta dată, or, relatările inculpatului nu au suport faptic fiind combătute prin raportul de expertiză psihiatrică legală staționară nr. 5s-2012 din 24 ianuarie 2012.

Mai mult, Colegiul penal a indicat că, de fapt, relatările și nimijlocit argumentele inculpatului privind nevinovăția sa, au fost combătute integral și prin declarațiile lui Zamfir Ruslan Piotr depuse în calitate de învinuit la data de 13 decembrie 2011, audiat în prezența avocatului, Untilă Vasile, cu participarea specialistului și aplicarea mijloacelor tehnice de înregistrare video, unde acesta a susținut și relatat exact aceleași declarații pe care le-a depus în calitate de bănuit, de fapt, recunoscând integral vina în comiterea faptei infracționale (f.d. 136-138, vol.I).

De asemenea a fost respins și motivul inculpatului precum că în sentință este indicat că partea vătămată Ursachi Octavian a declarat că l-a văzut pe dânsul în ograda casei

unde a fost săvârșită fapta, însă în faza urmăririi penale și în cadrul ședinței de ședință, partea vătămată nu a dat astfel de declarații, or partea vătămată nu a depus asemenea declarații după cum invocă inculpatul și acesta a relatat că nu a putut spune dacă loviturile au fost din partea lui Zamfir Ruslan. Polițiștii i-au arătat mai multe fotografii a mai multor persoane și l-a recunoscut pe persoana care l-a tăiat. Nu poate spune cu certitudine că acea persoană era Zamfir Ruslan.

A fost reținut ca neîntemeiat și argumentul inculpatului precum că nu a fost asigurat cu dreptul de a face obiecții asupra corectitudinii procesului-verbal al ședinței, fapt confirmat prin ceea ce nu a fost înregistrată ședința cu un dispozitiv audio și nici încheiere nu a întocmit în acest sens, or, în cazul de față, acest argument este unul pur declarativ și formal, de vreme ce Zamfir Ruslan, a avut această posibilitate, totodată ședințele judiciare au fost înregistrate audio, iar inculpatul a avut posibilitatea contra cost de a primi o copie a înregistrării audio a ședinței de judecată și respectiv să formuleze obiecțiile respective, fapt pe care însă nu l-a făcut, deoarece, deși inculpatul invocă la acest capitol o încălcare a drepturilor sale, pe alte temeuri și motive, acesta a înaintat mai multe cereri, la etapa cărora nu a invocat încălcări de ordin procedural, formulându-se în scop de apărare și reprezentare a poziției ocupate în cadrul procesului penal.

De asemenea a fost considerat neîntemeiat și argumentul inculpatului Zamfir Ruslan precum că prima instanță nu a asigurat audierea martorului Zamfir Serghei, anterior condamnat pentru infracțiuni analogice, care s-a aflat în toiul conflictului, în stare de ebrietate, în privința căruia martorul Dănilă Nicolae a declarat în faza urmăririi penale precum că a văzut un cuțit în mână la Zamfir Serghei până la începerea conflictului și presupune că ultimul l-ar fi înjunghiat, or, în cazul de față, conform materialelor cauzei penale, se atestă că de către procurorul în Procuratura Buiucani, mun. Chișinău, Furtuna Victor, Zamfir Serghei a fost citat pentru ședința judiciară din 19 martie 2013 (f.d.112, vol. III), însă nu s-a prezentat din motive necunoscute și nu a comunicat despre imposibilitatea de a se prezenta, drept rezultat, prin ordonanțele procurorului din data de 21 martie 2013 și 17 mai 2013, s-a dispus aducerea silită a lui Zamfir Serghei (f.d.132, 134, vol. III), iar conform raportului colaboratorului de poliție din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău din 05 iunie 2013, Zamfir Serghei s-a obligat să se prezinte în ședința de judecată (f.d.135, vol. III), însă acesta nu s-a prezentat.

În acest sens instanța de apel a notat că acuzatorul de stat a întreprins toate măsurile admisibile, prevăzute de lege, în vederea asigurării prezenței martorului în ședința de judecată, prima instanță oferindu-i această posibilitate, însă din cauza imposibilității asigurării prezenței acestuia, procurorul a refuzat la audierea martorului, în vederea neadmiterii tergiversării examinării cauzei.

Referitor la declarațiile inculpatului precum că urmau a fi apreciate critic declarațiile martorului Dănilă Nicolae, instanța de apel a reținut că, declarațiile acestui martor nici nu au fost analizate de către prima instanță drept probe în susținerea faptei infracționale săvârșite de către inculpat.

Nu a fost admis nici argumentul inculpatului Zamfir Ruslan referitor la faptul că a fost violat art.6 par.3 sub. (a) al CEDO coroborat cu art.432 alin.(1), art.366 alin. (3) Cod de procedură penală a RM, deoarece nu a fost informat despre natura și cauza acuzației aduse împotriva lui din motiv că în ședința preliminară nici nu a fost întrebat dacă îi este clară învinuirea, însă la 12 mai 2014 a depus o cerere în acest sens, dar care nu a fost examinată, or, atât ordonanța de punere sub învinuire cât și rechizitoriu corespund rigorilor prevederilor art.281 și art.296 Codul de procedură penală al RM și art.6 din

CEDO, care stabilește că orice persoană acuzată de o infracțiune are dreptul să fie informată, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și de o manieră detaliată asupra naturii și cauzei acuzării împotriva sa.

Astfel, instanța de apel a reținut că Zamfir Ruslan la etapa urmăririi penale, conform procesului-verbal de audiere în calitate de bănuit, a declarat că „bănuiala ce mi se aduce îmi este clară”, iar conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 15 iunie 2012, la întrebarea instanței inculpatul a menționat clar că „învinuirea îmi este clară, vina nu o recunosc” (f.d.27, vol. III).

Colegiul Penal a respins și argumentul inculpatului Zamfir Ruslan precum că a fost violat art.6 par.3 sub.(c) al CEDO, dat fiind faptul că nu a fost apărat de avocați în mod adecvat, din motiv că, nu au fost date întrebări martorilor pentru stabilirea adevărului, pentru elucidarea divergențelor semnificative, or, inculpatului i-a fost acordată asistență juridică corespunzătoare, fără abateri, cu atât mai mult că acesta a abuzat în unele măsuri de dreptul său la apărare, în contextul în care, statul având obligația de drept de a asigura prin intermediul organelor de resort dreptul la un proces echitabil, a acordat acestuia servicii juridice acordate din bugetul de stat, însă în urma dezacordului exprimat de către inculpat cât și formulării unor pretenții fără substrat factologic față de serviciile avocaților, apărătorii lui Zamfir Ruslan au fost schimbați periodic, atât în instanța de fond, cât și pe parcursul judecării cauzei în instanța de apel.

Raționamentul invocat de avocatul Banaru Vadim în numele inculpatului, precum că ilegal a fost vizionată/cercetată înregistrarea video din 13 decembrie 2012 în care inculpatul a declarat precum că a săvârșit fapta, deoarece odată ce inculpatul conform art.367 Cod de procedură penală, a renunțat să dea declarații, nu puteau fi cercetate declarațiile acestuia din faza urmăririi penale, a fost apreciat critic de instanța de apel, or, pe parcursul cercetării judecătorești, inculpatul s-a expus nemijlocit asupra veridicității acestei înregistrări și conținutului acesteia, astfel că pentru a elucida dubiile și contradicțiile în declarații, prima instanță corect și legal, ghidându-se de rigorile art.368 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, a dispus cercetarea acestei înregistrări.

A fost respins argumentul inculpatului Zamfir Ruslan referitor la faptul că instanța nu putea să pună în baza sentinței procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, deoarece această persoană este fratele inculpatului, or, conform sentinței contestate (f.d.242, vol.III), în calitate de probă ce adeverește vina inculpatului, Zamfir Ruslan Piotr, de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin. (2) lit.j) Cod penal al RM, este indicat nemijlocit procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 14 noiembrie 2011, conform căruia partea vătămată Ursachi Octavian l-a recunoscut pe Zamfir Ruslan, ca fiind persoana pe care o bănuiește de aplicarea loviturilor cu cuțitul, astfel acțiunea de recunoaștere după fotografie a avut loc între pătimitul Ursachi Octavian și Zamfir Ruslan și nicidecum cu participarea fratelui inculpatului, Zamfir Serghei.

Cât privește alegațiile avocatului Iorga Emil precum că declarațiile părților vătămate Ursachi Octavian și Buraga Dumitru și martorilor Trohin Sergiu, Colnic Dumitru și Erhan Vasile, au relevanță numai în măsura în care se referă la existența faptelor săvârșite, dar sunt criticabile și urmează a fi puse la îndoială în partea referitoare la expunerea cu privire la subiectul infracțiunilor, locului concret al săvârșirii acestora, or, nici unul din cei enumerați nu pot spune că anume Zamfir Ruslan a fost cel care a aplicat loviturile cu cuțitul, instanța de apel a indicat că, însuși inculpatul a recunoscut cele invocate în învinuire, însă chiar și așa, conform relatărilor martorului Erhan Vasile,

până la sosirea poliției, a ieșit un băiat pe care nu-l cunoștea și a intrat în ograda lui Zamfir Ruslan, acesta avea ceva în mână, a crezut că este un cuțit.

Deasemenea, martorul Colnic Dumitru, a comunicat că el cu Rusu Mihai erau în apropierea casei prietenei lui Rusu Mihai, acolo erau mai multe persoane care au început să se exprime necenzurat în adresa lor, printre aceste persoane era și Zamfir Ruslan. Grupul de persoane care era au început a-i provoca, amenința și s-a început cearta și bătaia. Nu ține minte cine pe cine primul a lovit, pe Buraga Dumitru și Ursachi Octavian i-au lovit și tăiat cu cuțitul.

Totodată, instanța de apel a respins și alegațiile apărătorului Iorga Emil că, martorii Trohin Serghei și Colnic Dumitru, au declarat că nu au văzut cine i-a înjunghiat pe cei doi, la fel nu au văzut cine a aplicat loviturile de cuțit nici martorii Erhan Liuba și Erhan Vasile, deoarece, în primul rând în ședința de judecată nu a fost audiat martorul Erhan Liuba, în al doilea rând, martorii Trohin Serghei, Colnic Dumitru și Erhan Vasile, de fapt, au confirmat în parte nemijlocit faptul că părțile vătămate Ursachi Octavian și Buraga Dumitru, au fost înjunghiate de către inculpatul Zamfir Ruslan.

Instanța de apel a respins alegațiile avocatului Banaru Vadim referitor la faptul că inculpatul a invocat în declarațiile sale și în ultimul cuvânt că în privința sa au avut loc violențe psihice contrar art.3 al CEDO, a fost reținut, deținut, contrar art.5 par.1 al CEDO, or, în cadrul cercetării judecătorești, în ședința instanței de apel, a fost identificat și constatat că cele indicate de Zamfir Ruslan nu și-au găsit confirmarea, iar prin ordonanța din 15 decembrie 2017 a procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Eugeniu Novac a fost clasat procesul pe pretensele acțiuni de tortură și reținere, arestare ilegală și condiții inumane și degradante de deținere invocate de Zamfir Ruslan (f.d.116-127, vol.VI). Prin încheierea din 03 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost respinsă ca neîntemeiată plângerea petiționarului Zamfir Ruslan, în ordinea art.313 Cod de procedură penală, în cadrul cauzei penale nr.2013038015, încheierea fiind menținută prin decizia din 09 august 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La fel, deși avocatul Banaru Vadim, a indicat că inculpatului i-a fost violat dreptul la inviolabilitatea domiciliului acestuia pentru ca să se auto incrimineze, ori să denunțe fals pe altă persoană și astfel instanța a fost obligată să se expună în privința acestor argumente, aceste alegații nu și-au găsit confirmare prin date probante, or, nu a fost constatat că inculpatul a fost impus să depună mărturii, în cursul urmăririi penale, fiind audiat în calitate de bănuit și învinuit, dânsul a menționat clar circumstanțele în care a fost comisă fapta infracțională, iar în ședința primei instanțe, acesta folosindu-se de dreptul procesual, a refuzat să depună mărturii.

A fost respins și argumentul inculpatului Zamfir Ruslan precum că declarațiile martorului Dănăilă Vitalii și a lui Zamfir Serghei nu pot fi puse într-o sentință de condamnare, deoarece ultimii nu au fost audiați în ședință, procurorul a renunțat la aceste probe, or, în partea descriptivă a sentinței din 23 iulie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău nici nu se regăsesc declarațiile acestor martori așa cum indică inculpatul.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului Zamfir Ruslan pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin. (2) lit.j) Cod penal al RM, instanța de apel a conchis că prima instanță i-a aplicat o pedeapsă prea blândă, în vederea corectării și reeducării inculpatului.

Instanța de apel prin prisma prevederile art.7, 61, 75 - 78 Cod penal, a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului va fi posibilă prin izolarea acestuia de societate.

Deci, Colegiul a considerat că circumstanțele invocate de către prima instanță nu îndreptățesc faptele comise de către inculpat și respectiv nu poate genera aplicarea unei pedepse neechitabile, mai mult, soluția adoptată de către prima instanță nu-și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, pentru a nu admite pe viitor săvârșirea a astfel de infracțiuni, or aplicarea unor pedepse penale reale cu închisoarea ar asigura conștientizarea de către Zamfir Ruslan a celor comise cu adoptarea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul în societate.

Respectiv, instanța de apel a conchis că pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

Totodată, instanța de apel a notat necesitatea de drept de a relata faptul că pe parcursul cercetării judecătorești în instanța de apel, s-au identificat unele încălcări de ordin procesual, care în cele din urmă, deși nu afectează legalitatea procesului penal, duc la atenuarea pedepsei inculpatului în contul recompensării pentru drepturile, libertățile și interesele legitime afectate.

Deci, cu referire la prevederile art.385 alin.(4) Cod de procedură penală și reiterând încălcările drepturilor inculpatului, instanța a indicat că, în cazul de față, drept recompensă a acestor încălcări ale drepturilor inculpatului, din sancțiunea închisorii aplicată inculpatului Zamfir Ruslan de 6 ani închisoare, va fi redus termenul de 2 ani închisoare, astfel că această recompensă în viziunea instanței de apel va restabili echitatea socială și nemijlocit drepturile inculpatului care au fost încălcate pe parcursul procesului penal respectiv.

În viziunea instanței de apel, reducerea cu 2 ani închisoare, drept recompensă pentru încălcarea drepturilor inculpatului, este echitabilă, proporțională și este de natura de a restabili încălcarea dată, dar și de a compensa prejudiciile cauzate inculpatului.

Prin prisma art.72 alin. (3) Cod penal și reieșind din circumstanțele cauzei penale, personalitatea inculpatului Zamfir Ruslan, de gravitatea faptei prejudiciabile comise, Colegiul penal a ajuns la concluzia că inculpatul urmează să execute pedeapsa cu închisoarea în penitenciar de tip semiînchis.

14. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, inculpatul Zamfir Ruslan și avocatul Stanislav Creciun în numele inculpatului Zamfir Ruslan au declarat recursuri ordinare.

14.1. Procurorul invocând drept temei prevederile pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea ce ține de individualizarea pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În opinia acuzării, Colegiul penal, la individualizarea pedepsei nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de către inculpatul Zamfir Ruslan, astfel încât, fapta imputată fiind din categoria celor grave, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, or, aceste circumstanțe relevă că, unica metodă de reeducare și corijare a inculpatului este condamnarea acestuia la pedeapsa reală, conform solicitării invocate în cererea de apel.

A menționat procurorul că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a indicat motivele aplicării prevederilor art.385 alin. (4) Cod de procedură penală, or, la

examinarea cauzei atât în instanța de fond cât și în instanța de apel nu a fost adusă nici o probă și nici un act procesual confirmativ că inculpatului în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei i s-au încălcat drepturile.

Mai mult, acuzatorul a invocat că rezonabilitatea duratei procedurii urma a fi evaluată de către Colegiul penal nu numai reieșind din circumstanțele cauzei, complexitatea cauzei, dar și din însuși comportamentul inculpatului, or, nemijlocit Zamfir Ruslan nefiind de acord cu soluțiile adoptate de către instanțele de judecată, a declanșat procedura apelului, recursului ordinar.

Așadar, acuzarea a considerat concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului Zamfir Ruslan greșite și neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, fapt ce atestă că decizia adoptată în prezenta cauză la motivarea stabilirii pedepsei nu cuprinde motivele de aplicare a prevederilor art.385 alin. (4) Cod de procedură penală, astfel încât s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

14.2. Inculpatul Zamfir Ruslan în temeiul art.427 alin. (1), pct.4), 6), 10), 15) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei din 11 februarie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor a invocat că, instanța de apel a decis examinarea cauzei în lipsa sa, însă din materialele cauzei nu rezultă că există o probă prin care ar fi renunțat să se prezinte în fața judecății și să-și exercite dreptul de a se apăra, or, dacă avea scopul de a se eschiva nu revenea în țară la 25 februarie 2019.

De asemenea a relatat că nu este clară motivarea instanței la argumentele prin care el, avocații Iorga Emil, Banaru Vadim și Grossu-Brumă Tatiana în apeluri au relevat că instanța nu putea să pună în baza sentinței procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, deoarece această persoană este fratele inculpatului (f.d.28, vol.I). Declarațiile martorului Vitalii Dănilă și al lui Serghei Zamfir nu pot fi puse într-o sentință de condamnare deoarece ultimii nu au fost audiați în ședință, procurorul a renunțat la aceste probe.

Inculpatul, menționează că nu este clar locul concret al comiterii faptei, nu este stabilit motivul comiterii faptei, etc.

Totodată consideră că decizia este contradictorie, deoarece instanța pe de o parte respinge apelul inculpatului și a avocațiilor, iar pe de altă parte în decizie constată încălcări și dispune reducerea pedepsei pentru încălcările date.

A relatat inculpatul că motivarea soluției este una generală, superficială și cu trimitere la alte motive decât cele invocate la caz.

Inculpatul a mai specificat că instanța a omis să se conformeze și prevederilor art.386 alin. (1) Cod de procedură penală având în vedere că instanța de fond a încălcat acest articol, iar el în cererea de apel s-a expus și a prezentat, și probe prin care urma obligatoriu să se respecte articolul dat.

De asemenea a relatat că instanța nu a luat în considerare că pe parcursul examinării cauzei din 2011 nu a comis nici o infracțiune, este caracterizat pozitiv, nu consumă alcool, droguri și nu prezintă pericol pentru societate.

A considerat că pentru examinarea cauzei în termen rezonabil urma să se excludă 2 ani și pentru maltratare trebuia să fie exclus 2 ani de închisoare, și având în vedere că nu au fost stabilite circumstanțe agravante în cazul în care se stabilea o pedeapsă de 5 ani, calculând termenul de pedeapsă 13 luni executate, pedeapsa deja este executată.

Prin urmare, a specificat inculpatul că prin nemotivarea deciziei și prin confirmarea motivării inadecvate a sentinței instanței de fond, prin încălcarea dreptului la apărare, principiul contradictorialității și achității, prin elaborarea procesului-verbal al ședinței sumar i-au fost încălcate grav drepturile prevăzute de art.8, 10, 19, 66, 414 și 419 Cod de procedură penală în coroborare cu prevederile art.1, 3 și 6 ale CEDO.

14.3. La 13 aprilie 2019, prin intermediul Oficiului poștal, avocatul Crecuin Stanislav acționând în numele inculpatului Zamfir Ruslan a declarat recurs prin care a solicitat admiterea acestuia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Zamfir Ruslan să fie achitat.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel urma să aprecieze totalitatea probelor prezentate de părți, stabilind cu certitudine existența motivului infracțiunii și care acțiuni au fost întreprinse de inculpat, ținând cont și de prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Instanțele judecătorești au examinat unilateral probele administrate, or, părțile vătămate au explicat că nu pot spune cert că la locul faptei era Zamfir Ruslan, iar martorul Serghei Trohin a declarat că pe inculpat l-a văzut pentru prima dată în ședința de judecată.

A mai specificat că hotărârile de condamnare sunt bazate exclusiv pe declarațiile inculpatului depuse la faza urmăririi penale, însă acestea nu pot fi puse la baza soluției, deoarece această persoană a fost maltratată.

15. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, inculpatul Zamfir Ruslan în referința depusă privind opinia lui asupra recursului depus de procuror menționează că acesta urmează a fi respins, ca fiind vădit neîntemeiat.

16. Judecând recursurile ordinare declarate, fără citarea părților, în baza actelor din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta.

Din conținutul cererii, se constată că procurorul face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) din Cod de procedură penală, menționând că, instanța de apel în partea individualizării pedepsei nu a motivat aplicarea prevederilor art.385 alin. (4) Cod de procedură penală, or, la examinarea cauzei atât în instanța de fond cât și în instanța de apel nu a fost adusă nici o probă și nici un act

procesual confirmativ că inculpatului în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei i s-au încălcat drepturile, astfel că la caz au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că asemenea eroare nu se confirmă la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Referitor la criticile invocate de Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djuljeta în partea ce ține de chestiunea individualizării pedepsei realizate în privința inculpatului pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (2) lit.j) Cod penal, instanța de recurs le consideră neîntemeiate, din următoarele considerente.

Astfel, în conformitate cu art.20 Cod de procedură penală, urmărirea penală și judecarea cauzei penale se face în termen rezonabil, deci, la numirea sancțiunii penale inculpatului Zamfir Ruslan urmează a se ține cont de perioada în care s-a desfășurat urmărirea penală și judecarea cauzei penale.

Respectiv, instanța de apel corect a reținut că urmărirea penală în cauza penală a fost începută la 14 noiembrie 2012 (f.d.5 Vol. I,), fiind finalizată la 24 februarie 2012, judecarea cauzei penale în prima instanță, a avut loc de la data de 01 februarie 2012, pînă la data de 23 iulie 2014, judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău, a avut loc de la data de 16 septembrie 2014 pînă la data de 18 decembrie 2014, judecarea recursului la Curtea Supremă de Justiție a avut loc de la data de 04 martie 2015, pînă la data de 05 mai 2015, judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău a avut loc de la data de 16 iunie 2015, pînă la data de 19 ianuarie 2016, judecarea recursului la Curtea Supremă de Justiție a avut loc de la data de 11 martie 2016, pînă la data de 21 iunie 2016 și judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău, a avut loc de la data de 15 iulie 2016, pînă la data de 22 decembrie 2017, judecarea recursului a avut loc din 09 februarie 2018 pînă la 03 martie 2018, iar judecarea apelului din data de 04 mai 2018 pînă la 11 februarie 2019.

În acest context, instanța de apel just a stabilit că urmărirea penală și judecarea cauzei penale în privința lui Zamfir Ruslan s-a desfășurat într-o perioadă îndelungată, fapt ce atestă că limita rezonabilă de examinare a cauzei penale a fost depășită, iar încălcarea dată a fost luată de instanța de apel în considerare la numirea pedepsei penale drept recompensă pentru încălcarea dreptului acestuia.

Or, constatarea făcută de instanța de apel referitor la perioada desfășurării urmăririi penale și judecării cauzei se atestă din materialele cauzei și nu necesită existența unei alte probe care să confirme că inculpatului în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei i s-au încălcat drepturile menționate.

Mai mult ca atât, procurorul anterior, prin recursul ordinar declarat la 01 februarie 2018 împotriva deciziei din 22 decembrie 2017 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău prin care au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de avocații Iorga Emil și Banari Vadim în numele inculpatului și de inculpat, admis apelul procurorului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Zamfir Ruslan recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, iar prin prisma art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, pedeapsa stabilită a fost redusă drept recompensă pentru încălcarea drepturilor acestuia cu 2 ani, stabilindu-i pedeapsa 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, și conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani, a considerat că instanța de apel just a aplicat prevederile art.385 alin. (4) Cod de procedură penală.

Supunând analizei subsidiare actele cauzei, Colegiul constată că eroarea de drept semnalată de recurent și stipulată în pct. 10) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în speță, cu certitudine nu a fost admisă de instanța ierarhic inferioară. La trasarea acestei concluzii, instanța de recurs are ca bază argumentele temeinice și pertinente expuse în textul deciziei recurate, care cad sub incidența nemijlocită a circumstanțelor de fapt din dosar.

Conform celor conținute în decizia instanței de apel, Colegiul Penal constată că, la determinarea modului de executare a pedepsei instanța de apel a ținut seama de următoarele împrejurări: că inculpatul a comis o infracțiune gravă, prin comportamentul său post infracțional a recunoscut vina, anterior a comis și alte infracțiuni.

Datorită acestor circumstanțe instanța de apel a statuat asupra aplicării pedepsei închisorii în privința lui Zamfir Ruslan, or, doar prin izolarea acestuia de societate va fi posibilă corectarea și reeducarea inculpatului.

Însă, aici instanța de recurs reiterează corectă concluzia instanței de apel referitor la faptul că odată ce a fost identificată încălcarea dreptului inculpatului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale, aceasta prin prisma art.385 alin. (4) Cod de procedură penală duce la reducerea pedepsei ca recompensă pentru încălcarea dată.

Față de lucrul judecat de instanța de apel, Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată infractorului este echitabilă raportat la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care îl va descuraja pe inculpat de a comite pe viitor alte fapte infracționale.

Reieșind din considerentele menționate, Colegiul penal lărgit atestă, că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune respingerea, ca inadmisibil a recursului ordinar declarat de acuzatorul de stat.

Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpatul Zamfir Ruslan.

Recurentul în textul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 6), 10) și 15) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când judecata a avut loc fără participarea inculpatului; instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar sau instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței sau au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale, precum și când instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat

o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.

Colegiul penal raportînd temeiurile invocate de recurent în recurs la textul deciziei instanței de apel consideră că în speța examinată de către instanța de apel n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de recurent, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece argumentele expuse în recursul depus au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra tuturor argumentelor și motivelor relevante invocate inclusiv în prezentul recurs instanța de apel s-a pronunțat clar în decizia atacată, dispozitivul hotărîrii fiind expus clar. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurent, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiurilor invocate.

Astfel, argumentul recurentului Zamfir Ruslan precum că instanța de apel a examinat cauza în lipsa sa, fără ca la materialele cauzei să existe vreo probă care să ateste că inculpatul a renunțat expres de a se prezenta în fața judecătii și de a-și exercita dreptul de a se apăra, este nefondat și urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.321 alin. (2), pct.1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul cînd inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță.

În conformitate cu alin. (5) al aceluiași articol din Codul de procedură penală, instanța, în cazul neprezentării nemotivate a inculpatului la judecarea cauzei, este în drept să dispună aducerea silită a inculpatului și să-i aplice o măsură preventivă sau să o înlocuiască cu o altă măsură care va asigura prezentarea lui în instanță, iar la demersul procurorului, să dispună anunțarea inculpatului în căutare. Încheierea privind anunțarea inculpatului în căutare se execută de către organele afacerilor interne.

Conform încheierii din 03 octombrie 2018 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, inculpatul Zamfir Ruslan a fost anunțat în căutare, fiindu-i stabilită măsura preventivă obligația de a nu părăsi localitatea pe un termen de 30 de zile (f.d.94, vol.VII), iar conform înștiințării Inspectoratului General al Poliției din 01 ianuarie 2019, în privința lui Zamfir Ruslan a fost pornit dosarul de căutare 2018020548 (f.d.99, vol.III).

Conform proceselor-verbale ale ședințelor de judecată ale instanței de apel, inculpatul din data emiterii încheierii de anunțare în căutare - 03 octombrie 2018 și până la data pronunțării deciziei instanței de apel-11 februarie 2019 nu s-a prezentat la ședințele de judecată și nu a anunțat instanța despre imposibilitatea prezentării, or, inculpatul fiind în cunoștință de cauză despre examinarea cererii de apel avea obligația de a înștiința instanța despre imposibilitatea prezentării.

În aceste circumstanțe, instanța de apel corect a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului, respectând prevederile art.321 alin. (2), pct.1 Cod de procedură penală.

Mai mult, prin acțiunile sale inculpatul Zamfir Ruslan s-a eschivat de la prezentarea în fața instanței și de a-și apăra drepturile, or, art. 321 alin. (6) Cod de procedură penală, prevede expres că instanța decide judecarea cauzei în lipsa inculpatului din motivele prevăzute în alin.(2) pct.1) numai în cazul în care procurorul a prezentat probe verosimile că persoana pusă sub învinuire și în privința căreia cauza a fost trimisă în judecată a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apăra în fața instanței și de a se apăra personal, precum și se sustrage de la urmărirea penală și de la judecată.

Nu poate fi admisă nici alegația inculpatului referitor la faptul că decizia este contradictorie, deoarece instanța pe de o parte respinge apelul inculpatului și a avocațiilor, iar pe de altă parte în decizie constată încălcări și dispune reducerea pedepsei

pentru încălcările date, or, instanța prin prisma art.385 Cod de procedură penală este obligată la adoptarea deciziei să soluționeze unele chestiuni, iar având în vedere că în speța dedusă judecării au fost stabilite existența încălcărilor drepturilor inculpatului, aceasta a dispus de dreptul de a reduce pedeapsa ca recompensă pentru încălcările date.

Sub acest aspect, Colegiul Penal lărgit consideră, că instanța de apel corect a constatat vinovăția inculpatului Zamfir Ruslan în săvârșirea infracțiunii incriminate, analizând și apreciind obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor.

Argumentul inculpatului Zamfir Ruslan referitor la faptul că instanța a omis să se conformeze prevederilor art.386 alin. (1) Cod de procedură penală având în vedere că instanța de fond a încălcat acest articol, iar el în cererea de apel s-a expus și a prezentat, și probe prin care urma obligatoriu să se respecte articolul dat, este nefondat și urmează a fi respins, deoarece prin raportul de expertiză psihiatrică legală staționară nr.5s-2012 din 24 ianuarie 2012, este indicat că Zamfir Ruslan Piotr la 13 noiembrie 2011 tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, a acționat cu discernământ, având capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, deci este responsabil de fapta comisă, cu atât mai mult că prima instanță prin încheierea din 30 iunie 2014 a respins cererea lui Zamfir Ruslan cu privire la numirea unei expertize psihiatrice ca neîntemeiată, astfel, că a fost respectat de către prima instanță art.386 alin (1) Cod de procedură penală și respectiv instanța de apel nu era obligată să se expună asupra stării de responsabilitate a inculpatului.

Referitor la raționamentul recurentului Zamfir Ruslan precum că urma a-i fi exclus din termenul pedepsei încă 2 ani prin prisma art.385 alin. (5) Cod de procedură penală, deoarece a fost maltratat și deținut în condiții degradante, Colegiul penal îl respinge, or, nu există probe în acest sens, iar prin ordonanța procurorului Procuraturii mun. Chișinău, Eugeniu Novac a fost clasat procesul pe pretinsele acțiuni de tortură și reținere, arestare ilegală și condiții inumane și degradante de deținere invocate de Zamfir Ruslan (f.d.116-127, vol.VI). Prin încheierea din 03 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost respinsă ca neîntemeiată plângerea petiționarului Zamfir Ruslan, în ordinea art.313 Cod de procedură penală, în cadrul cauzei penale nr.2013038015, încheierea fiind menținută prin decizia din 09 august 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, referitor la eroarea de drept invocată de recurent și prevăzută în pct. 10) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul reiterează poziția invocată anterior precum că de către instanța de apel nu a fost admisă o astfel de eroare.

Or, de regulă, pentru a se reține eroarea de drept stipulată în pct. 10) și pentru a se statua că în cauza deferită judecării instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar exigențelor legale, aceasta urma să facă abstracție de prevederile art. 75 Cod penal, care reglementează criteriile generale de individualizare a pedepselor, dintre care unele se referă la respectarea prevederilor părții generale a Codului penal, în ceea ce privește aplicarea sancțiunilor de drept penal – limitele fiecărei pedepse, limitele în raport de concurs de infracțiuni, recidivă, circumstanțe agravante și atenuante etc., dar și de limitele stabilite în partea specială a Codului, criteriile de fapt pentru individualizarea pedepsei se referă la gradul de pericol al faptei săvârșite, la persoana făptuitorului, la împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală.

De facto, cerința textuală a acestui caz de casare presupune că s-a încălcat legea penală sau cea procesual-penală la aplicarea pedepsei și la stabilirea limitelor acesteia, sau a modului de executare, fiind inacceptabil faptul că inculpatul, pe calea recursului

ordinar, dorește să se ajungă practic la o nouă analiză a circumstanțelor de fapt din sentința primei instanțe și din decizia instanței de apel nu pentru a fi corectată vreo eroare judiciară, ci doar în vederea stabilirii unei pedepse mai blânde în privința sa, în acest sens instanța de recurs ordinar transformându-se într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce excede scopul funcționării acesteia.

Totodată, se reține că inculpatul Zamfir Ruslan în recursul ordinar declarat, a indicat drept temei de recurs și art.427 alin. (1) pct.15) Cod de procedură penală, însă din lecturarea textului recursului cu pricina, instanța nu a regăsit motivarea acestui temei, în cererea de recurs nefiind indică o hotărâre a unei instanțe de judecată internațională care ar fi aplicabilă și la circumstanțele din prezenta speță.

Prin urmare acest argument urmează a fi respins de instanța de recurs ca fiind nemotivat și declarativ, fiind indicat fără o motivare plauzibilă, iar în asemenea situație instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar declarat cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, or, în conformitate cu art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Astfel, rezultând din cele menționate se atestă că de instanțele de judecată nu a fost admisă o încălcare a dreptului inculpatului Zamfir Ruslan la un proces echitabil, consfințit în art. 6 CEDO.

În acest sens, se atestă că instanța de apel la judecarea apelurilor declarate, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs România* din 16 februarie 2010, statuează că art. 6 §1 din CțEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (hotărârea *Van de Hurk vs Olanda*, din 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Cu referire la recursul declarat de avocatul Creciun Stanislav în numele inculpatului Zamfir Ruslan la 13 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului ordinar.

În același context se rețin dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală care stabilesc că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit constată, că conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 11 februarie 2019 (f.d. 138, vol.VII), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel, la care a fost prezent și avocatul Creciun Stanislav, cu înștiințarea despre pronunțarea și primirea deciziei integrale la 11 martie 2019.

Reieșind din actele cauzei, rezultă că decizia instanței de apel, a fost pronunțată integral la 11 martie 2019, iar conform procesului-verbal avocatul Creciun Stanislav a fost prezent la pronunțare (f.d. 138 vol. VII).

Cu toate acestea, Colegiul penal atestă că în speță, termenul de declarare a recursului conform art. 422 Cod de procedură penală, a început să decurgă din 12 martie 2019, iar ultima zi pentru declararea recursului fiind 10 aprilie 2019, pe când recursul ordinar a fost declarat de către avocatul Creciun Stanislav, prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” la data de 13 martie 2019, prin urmare, cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege.

În astfel de circumstanțe, rezultă că recursul declarat de avocatul Creciun Stanislav în numele inculpatului Zamfir Ruslan, urmează a fi respins ca inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se resping, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, de inculpatul Zamfir Ruslan și de avocatul Stanislav Creciun în numele inculpatului Zamfir Ruslan, cu menținerea deciziei din 11 februarie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală, în privința lui *Zamfir Ruslan Piotr*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **18 decembrie 2019**.

Președinte

Oleg Sternioală

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova

Victor Burduh

Galina Stratulat